

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marcely Kučerové a soudkyň Mgr. RNDr. Jany Zaoralové a Mgr. Blanky Fauré ve věci

žalobkyně: **Amira Group a.s.**, IČO 247 38 824
sídlem Bílkova 869/12, 110 00 Praha 1 – Staré Město
zastoupena advokátem Mgr. Michalem Hanšpachem
sídlem Hybernská 1009/24, 110 00 Praha 1 – Nové Město

proti
žalovanému: **Jonathan Zimmerman**, narozen dne 28.12.1960
bytem Sestiere Dorsoduro 373, 301 23 Venice (Benátky), Italská republika
doručovací adresa Attn: Rachele Scara, Sestiere Dorsoduro 1051,
301 23 Venice (Benátky), Italská republika
zastoupen advokátem Mgr. Petrem Mundlem
sídlem Husova 240/5, 110 00 Praha 1

o nepřípustnost prodeje zástavy v obchodní veřejné soutěži, a o zrušení předběžného opatření, o odvolání žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 18. června 2024, č. j. 28 C 231/2023-424, a proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 11. července 2024, č. j. 28 C 231/2023-436,

takto:

- I.** Rozsudek soudu I. stupně **se potvrzuje.**
- II.** Usnesení soudu I. stupně, jímž bylo zrušeno předběžné opatření, nařízené usnesením Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 19. července 2023, č. j. 28 C 231/2023-112, se potvrzuje.

Shodu s prvopisem potvrzuje Nina Waldhauserová.

(K.ř. č. 1 – rozsudek)

- III.** Žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 5 626,50 Kč, do tří dnů od právní moci rozsudku, k rukám advokátky JUDr. Vladimíry Glatzové.

Odůvodnění:

1. Shora označeným rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu s návrhem na určení, že je nepřipustná obchodní veřejná soutěž, jež byla v obchodním věstníku vyhlášena žalovaným dne 27. 6. 2023 pod zn. OV07750270, a jejímž předmětem je prodej zástavy, kterou na základě smlouvy o zástavním právu k obchodnímu podílu ze dne 1. 2. 2011, uzavřené mezi žalovaným jako zástavním věřitelem a spol. Amira Group, a.s., IČO 24738824, jako zástavním dlužníkem, představuje obchodní podíl ve výši 100 % na spol. Our House, s.r.o., IČO 27394042, na nějž připadá plně splacený vklad do základního kapitálu ve výši 200 000 Kč (výrok I.), a uložil žalobkyni povinnost zaplatit žalovanému k rukám jeho právního zástupce náklady řízení ve výši 10 982,50 Kč, do 3 dnů od právní moci rozsudku (výrok II.).
2. Takto soud I. stupně rozhodl v řízení o žalobě podle § 117a odst. 8 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (dále jen „ObchZ“), a § 166 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen „obč. zák.“), již se žalobkyně domáhala určení nepřipustnosti prodeje shora specifikované movité zástavy (obchodního podílu) ve veřejné obchodní soutěži. Žalobkyně tvrdila tyto důvody nepřipustnosti prodeje zástavy ve veřejné soutěži: 1/ zástavní právo nevzniklo, neboť zástavní smlouva, jíž bylo zřízeno, je absolutně neplatná pro rozpor se zákonem z důvodu nepřipustné finanční asistence; 2/ zástava – obchodní podíl, byl dne 18. 7. 2023 postižen exekučním příkazem; žalovaný je tak povinen od realizace veřejné obchodní soutěže upustit, podle § 22 odst. 1 písm. f), § 46 odst. 1 písm. g) zákona č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách (dále jen „ZoVD“), který se pro realizaci zástavního práva k obchodnímu podílu ve veřejné obchodní soutěži použije přiměřeně.
3. Žalobkyně na základě uvedených tvrzení současně navrhla, aby soud I. stupně vydal předběžné opatření podle § 102 odst. 1 o. s. ř., s uložením povinnosti žalovanému zdržet se prodeje zástavy formou obchodní veřejné soutěže. Tomuto návrhu soud I. stupně vyhověl usnesením ze dne 19. července 2023, č. j. 28 C 231/2023-112, o nařízení předběžného opatření (potvrzeno usnesením Městského soudu v Praze ze dne 13. září 2023, č. j. 18 Co 257/2023-238).
4. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Obchodní veřejná soutěž byla řádně vyhlášena a žalobkyně o ní byla několikrát informován. Kupní smlouva o převodu podílu, úvěrová smlouva a obě zástavní smlouvy byly uzavřeny řádně. Žalobkyně na úvěru splatila částku 14 000 000 Kč, nesplacená jistina tvoří částku 16 000 000 Kč. Žalobkyně se dostala do prodlení, když nezaplatila splátku splatnou dne 31. 12. 2019, úvěr se proto stal zcela splatným. Oznámení o vyhlášení obchodní veřejné soutěže, zaslané žalobkyní před samotným vyhlášením veřejné soutěže, splňovalo podmínky uvedené v zákoně o veřejných dražbách; žalovaný vyhlásil soutěž až po marném uplynutí lhůty pro vznesení výhrad proti prodeji zástavy ve veřejné obchodní soutěži. Žaloba není přípustná, neboť byla podána po uplynutí měsíční prekluzivní lhůty k žalobě podle § 166 odst. 1 obč. zák., když oznámení o konání veřejné soutěže bylo žalobkyni doručeno dne 9. 5. 2023, žaloba podána 19. 7. 2023.
5. Soud I. stupně dovodil mezinárodní příslušnost českých soudů k projednání a rozhodnutí této věci s mezinárodním prvkem, daným skutečností, že žalovaný má bydliště v jiném členském státě Evropské unie, na základě článku 25 odst. 1 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 (Nařízení Brusel I bis), a článku 6.5 účastníky uzavřené smlouvy o zástavním právu k obchodnímu podílu ze dne 1. 2. 2011, v němž byla sjednána pravomoc českých soudů k projednání a rozhodnutí všech sporů, které mohou vzniknout z této smlouvy nebo v souvislosti s ní, a na základě čl. 3 odst. 1 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 ze dne 17. 6. 2008, o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I), aplikoval české právo.

6. Soud I. stupně dovodil, že s ohledem na tvrzený vznik obou závazků (hlavního i zajišťovacího) do 31. prosince 2013 je třeba s ohledem na přechodné ustanovení § 3073 o. z., jímž zákonodárce svázal právní režim závazku hlavního s právním režimem zajištění dluhu, posoudit otázky týkající se zástavního práva a jeho realizace podle úpravy občanského a obchodního práva, účinné do 31. prosince 2013, když není ani tvrzeno jiné ujednání stran.
7. Soud I. stupně zjistil tento skutkový stav: Žalobkyně je jediným společníkem (s podílem 100 %) společnosti Our House, s.r.o., IČO 273 94 042, se sídlem Bílkova 869/12, Staré Město, 110 00 Praha 1. Žalobkyně (pod tehdejší obchodní firmou „Our House Holding a. s.“) jako kupující a žalovaný jako prodávající podepsali dne 1. 2. 2011 smlouvu o prodeji a koupi obchodního podílu ve společnosti Our House, s.r.o., o prodeji a koupi movitého majetku a o postoupení pohledávek. Téhož dne podepsali žalobkyně (tehdy společnost Our House Holding a.s.) jako dlužník a žalovaný jako věřitel, smlouvu o úvěru na úhradu kupní ceny, jíž se věřitel (žalovaný) zavázal poskytnout dlužníkovi (žalobkyně) úvěr ve výši 30 000 000 Kč pro koupi movitých věcí a pohledávek souvisejících s koupí podílu ve společnosti Our House, s.r.o. Dlužník se zavázal úvěr splatit v 15ročních splátkách. Téhož dne dále žalobkyně (tehdy společnost Our House Holding a.s.) jako zástavce a žalovaný jako zástavní věřitel, podepsali smlouvu, jíž žalobkyně zřídila ve prospěch žalovaného zástavní právo ke svému 100% obchodnímu podílu ve společnosti Our House, s.r.o., IČO 273 94 042. V bodě 5.1. smlouvy je uvedeno, že zástavní věřitel (žalovaný) je oprávněn realizovat toto zástavní právo prodejem obchodního podílu v obchodní veřejné soutěži. Zástavní právo k obchodnímu podílu žalobkyně ve společnosti Our House, s.r.o., IČO 273 94 042 je od 4. března 2011 zapsáno ve veřejném rejstříku ve prospěch žalovaného, a to „na základě zástavní smlouvy ze dne 1.2.2011, za účelem zajištění všech jeho pohledávek za společností Our House Holding a.s. (žalobkyně – pozn. odvolacího soudu), vzniklých na základě nebo v souvislosti se smlouvou o úvěru ze dne 1.2.2011“. Oznámením o zesplatnění úvěru ze dne 5. 3. 2020 žalovaný žalobci oznámil, že úvěr vzniklý na základě úvěrové smlouvy ze dne 1. 2. 2011 se stává zcela splatným ve výši nesplacené jistiny v částce 16 000 000 Kč. Dopisem ze dne 27. 4. 2023 žalovaný žalobkyni oznámil, že dne 27. 6. 2023 vyhlásí obchodní veřejnou soutěž o prodej zástavy – obchodního podílu žalobkyně ve společnosti Our House, s.r.o., IČO 273 94 042, s tím, že minimální cena podílu bude stanovena ve výši 19 033 558 Kč na základě znaleckého posudku č. 1438/150/2020 ze dne 27. 10. 2020, který vypracovala znalecká kancelář ZNALEX, s.r.o. Toto oznámení o vyhlášení veřejné obchodní soutěže ze dne 27. 4. 2023 bylo žalobkyni doručeno 9. 5. 2023, veřejná soutěž byla žalovaným vyhlášena zveřejněním v obchodním věstníku dne 27. 6. 2023 pod zn. OV 7750270. Projednávaná žaloba na nepřipustnost prodeje zástavy v této veřejné soutěži (formulovaná nepřesně jako žaloba na určení nepřipustnosti veřejné soutěže), byla podána dne 19. 7. 2023.
8. Soud I. stupně po právní stránce uzavřel, že 1/ oznámení o veřejné dražbě ze dne 27. 4. 2023, zaslané žalovaným žalobkyni, po obsahové stránce odpovídalo požadavkům na obsah oznámení o veřejné dražbě ve smyslu § 40 ZoVD; 2/ vzhledem k § 117a odst. 8 obch. zák. (podle něhož není-li stanoveno jinak, použijí se pro zástavní právo k obchodnímu podílu obecná ustanovení občanského a obchodního zákoníku o zástavním právu k movitým věcem) měla žalobkyně právo podat (tuto) žalobu podle § 166 odst. 1 obč. zák. na určení nepřipustnosti prodeje zástavy ve veřejné obchodní soutěži; 3/ lhůta k podání této žaloby, v trvání jednoho měsíce od doručení oznámení o veřejné dražbě (resp. veřejné obchodní soutěže) zákonem stanovenému okruhu osob (§ 40 odst. 1 ZoVD), je prekluzivní; 4/ pokud bylo oznámení žalovaného o vyhlášení obchodní veřejné soutěže ze dne 27. 4. 2023 žalobkyni doručeno dne 9. května 2023, lhůta k podání žaloby uplynula dnem 9. června 2023; 5/ žaloba podaná dne 18. července 2023 byla podána po uplynutí prekluzivní lhůty k žalobě podle § 166 odst. 2 obč. zák.
9. Z uvedených důvodů soud I. stupně žalobu zamítl, aniž se mohl zabývat žalobkyní tvrzenými důvody nepřipustnosti prodeje zástavy v žalovaným vyhlášené veřejné obchodní soutěži.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 o. s. ř. ve prospěch úspěšného žalovaného.

10. Tento rozsudek napadla žalobkyně v celém rozsahu včasným a přípustným odvoláním. Vytýkala soudu I. stupně, že při posouzení nároku, který uplatnila žalobou, věc nesprávně právně posoudil (§ 205 odst. 2 písm. g) o. s. ř.); nesouhlasila se závěrem soudu I. stupně, že lhůta k podání dané žaloby o určení nepřípustnosti prodeje zástavy ve veřejné obchodní soutěži uplynula marně.
11. Žalobkyně namítala, že soud I. stupně nesprávně ztotožnil počátek běhu lhůty k žalobě podle § 166 odst. 2 obč. zák. od právní skutečnosti – doručení oznámení o veřejné obchodní soutěži žalobkyni, ačkoli právní úpravě a logice věci odpovídá ztotožnění počátku této lhůty s okamžikem vlastního vyhlášení veřejné obchodní soutěže, k němuž v daném případě došlo dne 27. 6. 2024; jednoměsíční lhůta k podání žaloby tedy skončila 27. 7. 2023 a žaloba podaná dne 19. 7. 2023 byla podána včas.
12. Žalobkyně vytýkala soudu I. stupně, že se nevypořádal s její právní argumentací, že významné odlišnosti právní úpravy institutů veřejné dražby a veřejné obchodní soutěže by měly být zohledněny i při výkladu § 166 odst. 2 obč. zák., pokud jde o určení okamžiku počátku běhu jednoměsíční lhůty pro podání žaloby na určení nepřípustnosti prodeje zástavy ve veřejné dražbě, resp. veřejné obchodní soutěži. V podrobnostech uvedla, že v případě veřejné dražby realizuje zástavní právo třetí osoba – dražebník, s nímž zástavní věřitel uzavřel smlouvu o provedení dražby. Dražebník postupuje přísně formálním způsobem, který stanoví ZoVD, včetně rozeslání písemných oznámení o dražbě, a zveřejnění dražební vyhlášky, která musí mít zákonné náležitosti; jinak řečeno, veřejná dražba je jako institut komplexně upravena zvláštním zákonem a realizována třetí osobou, jejíž postup je vysoce formální a kompletně upraven v ZoVD. Počátek lhůty podle § 166 odst. 2 obč. zák. je podle tohoto ustanovení i podle § 46b odst. 3 ZoVD vázán na doručení oznámení o dražbě zákonem (§ 40 ZoVD) určeným osobám. Naproti tomu zákon na průběh veřejné obchodní soutěže podle § 281–288 ObchZ žádné významné požadavky neklade.
13. Podle názoru žalobkyně je skutečností, od níž lze odvinout počátek běhu lhůty k podání žaloby, řádné a účinné vyhlášení obchodní veřejné soutěže ve smyslu § 281 ObchZ. Teprve účinným vyhlášením obchodní veřejné soutěže se zástavní dlužník dozví, za jakých podmínek a zda vůbec bude zástava zpeněžena a zda věřitel nepostupuje v rozporu se zákonem. Za účinné vyhlášení veřejné obchodní soutěže je třeba považovat okamžik, kdy vyhlášovatel učinil výzvu k podávání návrhů neurčitěmu okruhu adresátů – v daném případě by se jednalo o vyhlášení veřejné obchodní soutěže formou zveřejnění v obchodním věstníku. Právní úkon věřitele předcházející vyhlášení veřejné obchodní soutěže nemůže mít z hlediska běhu lhůty pro podání žaloby na nepřípustnost prodeje zástavy význam, neboť do vyhlášení soutěže nebyla soutěž zahájena.
14. Žalovaný navrhl potvrzení rozsudku soudu I. stupně. Lhůta pro podání žaloby na nepřípustnost veřejné obchodní soutěže byla stanovena v ust. § 166 odst. 2 s. o. z. Jeho aplikovatelnost též na zpeněžování zástavy ve veřejné obchodní soutěži vyplývá z odborné literatury a judikatury. Uvedená judikatura a literatura přitom uzavírá: (i) „*lhůta pro podání takové žaloby se dle § 166 odst. 2 obč. zák. odvíjí od doručení oznámení o veřejné dražbě (či obchodní veřejné soutěži) zákonem stanovenému okruhu osob (viz § 40 odst. 1 již zmíněného zákona o veřejných dražbách)*“ (srov. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 3. prosince 2019, sp. zn. 14 Cmo 144/2019, publikované ve Výběru rozhodnutí vrchních soudů č. 424/2019); (ii) „*žalobu lze podat nejpozději do jednoho měsíce ode dne doručení oznámení o veřejné dražbě či obchodní veřejné soutěži zákonem určeným osobám, nejpozději však přede dnem zahájení veřejné dražby či vyhlášení veřejné soutěže*“ (srov. Štenglová, I. In: Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol.: Obchodní zákoník. Komentář. 13. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 402). Totožnými odkazy na odbornou literaturu ostatně žalobkyně (ve svůj prospěch) argumentovala v žalobě na nepřípustnost veřejné obchodní soutěže z roku 2020, projednávané Obvodním pro Prahu 10 pod sp. zn. 28 C 383/2020. Veškeré relevantní prameny tedy spojují počátek lhůty pro podání

žaloby na určení nepřipustnosti obchodní veřejné soutěže s oznámením o zahájení této soutěže, nikoli až s jejím samotným vyhlášením (ať už v Obchodním věstníku či jakkoli jinak). Při absenci jakékoli přímé zákonné úpravy neexistuje pro opačný výklad podávaný žalobkyní žádná opora. Pro daný případ se z aplikace ustanovení § 166 odst. 2 s. o. z. na obchodní veřejnou soutěž podává, že žalobkyně mohla podat žalobu na nepřipustnost prodeje zástavy v obchodní veřejné soutěži do jednoho měsíce ode dne, kdy jí bylo oznámení o vyhlášení obchodní veřejné soutěže doručeno, tj. do 9. června 2023, což neučinila.

15. **Usnesením ze dne 11. července 2024, č. j. 28 C 231/2023-436**, soud I. stupně podle § 77 odst. 2 o. s. ř., věty první, rozhodl, že se zrušuje předběžné opatření nařízené usnesením Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 19. července 2023, č. j. 28 C 231/2023-112, jímž byla žalovanému podle § 102 odst. 1 o. s. ř. uložena povinnost zdržet se prodeje zástavy, tj. obchodního podílu ve společnosti Our House, s.r.o., formou obchodní veřejné soutěže. Soud I. stupně poukázal na vyhlášené zamítavé rozhodnutí ve věci samé, s tím, že již vzhledem k neúspěchu žalobkyně ve věci samé (žalobkyni nelze přiznat právo uplatněné opožděně podanou žalobou), nelze mít nadále za splněnou ani podmínku pro vydání předběžného opatření, spočívající v ohrožení výkonu vyhovujícího rozhodnutí o věci samé.
16. Toto usnesení napadla žalobkyně včasným a přípustným odvoláním. Vytýkala soudu I. stupně nesprávné právní posouzení podmínek pro zrušení předběžného opatření (§ 205 odst. 2 písm. g) o. s. ř.). Namítala, že zamítavý rozsudek soudu I. stupně, jehož závěry jsou vybudovány na žalobkyní zpochybňovaném výkladu § 166 odst. 2 obč. zák., § 40 ZoVD v poměrech zpeněžení zástavy ve veřejné obchodní soutěži, dosud nenabyl právní moci; proto nelze souhlasit se závěrem soudu I. stupně, že z důvodů, pro něž bylo předběžné opatření nařízeno a které spočívaly v prevenci vzniku škody na straně žalobce prodejem zástavy – obchodního podílu před vyřešením námitek, pro něž žalobce považoval tento prodej za nepřipustný, nebyly ani podmínky pro zrušení příslušného předběžného opatření.
17. Žalovaný navrhl potvrzení usnesení o zrušení předběžného opatření s tím, že v průběhu dokazování před soudem I. stupně byly prokázány skutečnosti rozhodné pro nařízení předběžného opatření (zejména nárok sám), jimiž byla vyvrácena tvrzení žalobkyně o důvodnosti nároku, která soud I. stupně považoval při posouzení podmínek pro vydání předběžného opatření za osvědčená.
18. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek i usnesení, jímž bylo zrušeno předběžné opatření, včetně řízení předcházejícího vydání těchto rozhodnutí podle § 212 a § 212a o. s. ř.; dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně nejsou důvodná.
19. **K odvolání proti rozsudku:** Ustanovení § 117a odst. 4 ObchZ opravňuje za konkrétních podmínek zástavního věřitele prodat zastavený obchodní podíl ve veřejné soutěži nebo, umožňuje-li to zvláštní právní předpis, ve veřejné dražbě. Pro zástavní právo k obchodnímu podílu se na základě § 117a odst. 8 ObchZ použijí obecná ustanovení občanského a obchodního zákoníku o zástavním právu k movitým věcem; postup prodeje zástavy se proto řídí úpravou v ustanoveních § 166 odst. 1, odst. 2 obč. zák. (podle nichž ten, kdo tvrdí, že prodej zástavy ve veřejné dražbě není přípustný, musí své právo uplatnit žalobou u soudu podanou proti zástavnímu věřiteli a dražebníkovi na určení nepřipustnosti prodeje zástavy, přičemž takovou žalobu lze podat do 1 měsíce ode dne doručení oznámení o veřejné dražbě zákonem určeným osobám, nejpozději však 7 dnů přede dnem zahájení veřejné dražby).
20. Ustanovení § 117a odst. 4 ObchZ sice připouští možnost prodeje zástavy – obchodního podílu, formou obchodní veřejné soutěže, avšak v ustanoveních § 165 an. obč. zák., § 166 odst. 1, odst. 2 obč. zák., subsidiárně aplikovaných na základě § 117a odst. 8 ObchZ, je upraven pouze postup prodeje zástavy ve veřejné dražbě, s odkazem na úpravu zvláštního zákona (ZoVD). Stav, kdy občanský ani obchodní zákoník neobsahují zvláštní úpravu pro postup prodeje zástavy formou veřejné obchodní soutěže podle § 281 an. ObchZ, představuje mezeru v právu. Norma

obsažená v ustanovení § 166 odst. 1, odst. 2 obč. zák. však stanoví právní následky (oprávnění toho, kdo tvrdí, že prodej zástavy není přípustný, uplatnit své právo žalobou), avšak stanoví je výlučně pro případ prodeje zástavy ve veřejné dražbě, nikoli komplexně ve vztahu k dalším ze zákona přípustným formám prodeje zástavy. Pro daný případ je významné, že nestanoví, jaké právní následky mají nastat v daném případě, kdy věřitel zvolil pro prodej zástavy (přípustně ve smyslu § 117a odst. 4 ObchZ) formu veřejné obchodní soutěže.

21. Analogie zákona je upravena v ustanovení § 853 obč. zák. (který byl přitom obecným právním předpisem i pro vztahy řídicí se obchodním zákoníkem; použití analogie na úpravu vztahů řídicích se obchodním zákoníkem bylo dovozeno i judikaturou, např. v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 27. července 2005, sp. zn. 29 Odo 1058/2003). K možnosti užití analogie zákona je nutné, aby v zákoně existovala tzv. teleologická mezera, kterou je třeba uzavřít pomocí analogie. Dalším nutným předpokladem pro užití analogie je podobnost s jiným, právem výslovně upraveným případem (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 3. 2018, sp. zn. 29 Cdo 3225/2016, a v něm citovanou judikaturu).
22. Pro daný případ to znamená, že byla-li (shora) dovozena existence mezery v právu a je-li v daném případě smyslem a účelem právní úpravy žaloby na určení nepřípustnosti prodeje zástavy ve veřejné dražbě zvláštní zákonná ochrana postavení zástavce, resp. zástavního dlužníka (v podobě procesního prostředku k uplatnění námítky nepřípustnosti prodeje zástavy s následkem nekonání dražby do vyřešení takových námitek), a současně lze obdobný smysl a účel dovodit i v případě, kdy je k prodeji zástavy užitá forma veřejné obchodní soutěže, použije se na postup prodeje zástavy ve veřejné obchodní soutěži analogicky právní úprava veřejné dražby (§ 166 odst. 2, § 40 ZoVD), neboť jsou splněny obě shora uvedené judikatorně vymezené podmínky pro takový postup.
23. Veřejnou dražbou prováděnou podle zákona o veřejných dražbách se rozumí veřejné jednání, jehož účelem je převod vlastnického nebo jiného práva k předmětu dražby na osobu, která za stanovených podmínek učiní nejvyšší nabídku, jakož i veřejné jednání, které bylo ukončeno z důvodu, že nebylo učiněno ani nejnižší podání. Obchodní veřejná soutěž je prostředkem k uzavření co nejvýhodnější smlouvy a představuje zvláštní postup při uzavírání smlouvy. Od běžného postupu uzavírání smluv se liší nejen tím, že první úkon vedoucí k uzavření smlouvy není adresován konkrétní osobě či osobám, ale neurčitému počtu osob.
24. Podle § 40 ZoVD dražebník zašle ve lhůtě sjednané ve smlouvě o provedení dražby písemné oznámení o dražbě zástavnímu dlužníkovi, zástavci, dlužníkovi a dražebním věřitelům (odst. 1). Oznámení o dražbě musí obsahovat označení dražebníka, navrhovatele dražby a předmětu dražby a dále i důvod, pro který je navrhováno provedení dražby (odst. 2). Podle § 46b odst. 3 ZoVD lze žalobu na určení nepřípustnosti prodeje zástavy podat do 1 měsíce ode dne doručení oznámení o veřejné dražbě zákonem určeným osobám, nejpozději však 7 dnů přede dnem zahájení veřejné dražby. Podle § 43 odst. 1 ZoVD je samotné konání dražby posléze vyhlášeno (zveřejněno) dražební vyhláškou.
25. Zákon o veřejných dražbách tedy poskytuje vymezenému okruhu osob procesní prostor pro uplatnění námitek odůvodňujících nepřípustnost prodeje zástavy, a to úpravou institutu oznámení o dražbě podle § 40 ZoVD, na jehož doručení je vázán počátek lhůty k podání žaloby na určení nepřípustnosti prodeje zástavy (§ 46b odst. 3 ZoVD), aniž by bylo nutno uplatnit je (za nutného vzniku hospodářských ztrát) až v návaznosti na vlastní provádění dražby. Účelem oznámení o dražbě je především (neveřejné) informování o dražbě, aby se dlužník, zástavce či zástavní dlužník mohli včas bránit neoprávněné dražbě. Lhůta k podání žaloby na určení nepřípustnosti prodeje zástavy podle § 46b zákona o veřejných dražbách je prekluzivní; jejím marným uplynutím právo podat žalobu zaniká. Počíná běžet ode dne doručení oznámení o veřejné dražbě a končí buď uplynutím 1 měsíce od jejího počátku, nebo 7 dní před zahájením veřejné dražby (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 1163/2018, ze dne 29. 8. 2019).

26. Analogickou aplikací úpravy prodeje zástavy ve veřejné dražbě, která se (jak vysvětleno výše) účelem shoduje s prodejem zástavy ve veřejné obchodní soutěži, je nutno dospět k závěru, že 1/ vyhlášení veřejné obchodní soutěže podle § 281 ObchZ jako výzva neurčitému počtu osob o nejvhodnější návrh na uzavření smlouvy, lze – vzhledem ke shodné povaze výzvy neurčitému počtu osob se záměrem dosáhnout nejvhodnějšího způsobu prodeje zástavy, považovat za analogii institutu vydání dražební vyhlášky (§ 43 ZoVD); 2/ analogickou aplikací ustanovení ZoVB, upravujících institut oznámení o dražbě podle § 40 ZoVD, na jehož doručení je vázán počátek lhůty k podání žaloby na určení nepřipustnosti prodeje zástavy (§ 46b odst. 3 ZoVD) a jehož účelem je poskytnutí procesního prostoru pro vyřízení námitek nepřipustnosti prodeje zástavy mezi zákonem vymezeným okruhem osob (účastníky zajištěného závazkového vztahu, resp. účastníky zástavní smlouvy), aniž by tyto námitky posléze zatěžovaly výsledky dražby, lze dospět k závěru, že obdobnou ochranu zájmů zástavce, zástavního dlužníka a navrhovatelů-účastníků veřejné obchodní soutěže, je nutno zajistit prostřednictvím požadavku na zaslání oznámení o zamýšleném prodeji zástavy ve veřejné obchodní soutěži, na jehož doručení je vázáno oprávnění domáhat se určení nepřipustnosti prodeje zástavy v takové veřejné soutěži. Náležitosti i okruh adresátů oznámení pak vyplývá z analogické aplikace § 40 odst. 1, odst. 2 ZoVD.
27. Proti závěru soudu I. stupně, že obdobná ochrana zájmů zástavce, resp. zástavního dlužníka, by měla být analogicky uplatněna formou (zákonem neupraveného institutu) oznámení o veřejné soutěži, odvolatelka nic nenamítá.
28. Sledovaný účel ochrany zástavce, resp. zástavního dlužníka na straně jedné a účastníků veřejné dražby na straně druhé je v ZoVD upraven formou institutu oznámení o veřejné dražbě a (navazujícího) institutu vyhlášení veřejné dražby. Při analogické aplikaci této úpravy do poměrů prodeje zástavy ve veřejné obchodní soutěži, proto nelze – při zachování sledovaného účelu úpravy, dospět – jak navrhuje odvolatelka, k závěru, že funkci obou těchto institutů splňuje samotné vyhlášení veřejné soutěže, s následkem, že až od veřejného vyhlášení obchodní soutěže o nevhodnější nabídku na uzavření smlouvy lze odvinout počátek běhu lhůty k žalobě o určení nepřipustnosti prodeje zástavy ve veřejné obchodní soutěži. Odvolatelce tedy nelze přisvědčit v tom, že oznámení o veřejné dražbě, odeslané žalovaným jako věřitelem žalobkyni jako zástavnímu dlužníku a doručené jí 9. 5. 2023, nevyvolalo právní následky relevantní z hlediska běhu lhůt pro podání žaloby na určení nepřipustnosti prodeje zástavy ve veřejné obchodní soutěži.
29. Vzhledem k tomu, že z uvedených důvodů nebyly odvolací námitky žalobkyně způsobily zvrátit správné skutkové i právní závěry soudu I. stupně, odvolací soud rozsudek soudu I. stupně podle § 219 o. s. ř. potvrdil.
30. **K odvolání proti usnesení o zrušení předběžného opatření:**
Podle § 77 odst. 2 věta první o. s. ř. předběžné opatření předseda senátu zruší, jestliže pominou důvody, pro které bylo nařízeno.
31. Podle § 77 odst. 2 věta první o. s. ř. se však posuzují i situace, kdy se později, a to i v důsledku provedení dokazování ve věci samé, zjistí, že předpoklady pro nařízení předběžného opatření dány nebyly (srov. HANDL, V., RUBEŠ, J. a kol. Občanský soudní řád. Komentář. I. díl. Praha: Panorama, 1985, s. 342, resp. stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 8.3.2017, sp. zn. Cpjn 202/2016).
32. Podle § 75c odst. 1 o. s. ř. předseda senátu nařídí usnesením předběžné opatření, jestliže bude prokázáno, že je třeba, aby byly zatímne upraveny poměry účastníků, nebo že je tu obava, že by výkon soudního rozhodnutí byl ohrožen, a jestliže budou alespoň osvědčeny skutečnosti, které jsou rozhodující pro uložení povinnosti předběžným opatřením.
33. Se soudem I. stupně lze souhlasit v tom, že podmínky pro trvání předběžného opatření, spočívající v osvědčení nároku nelze mít nadále za splněné. V řízení před soudem I. stupně bylo

zjištěno, že žaloba byla podána po uplynutí prekluzivní lhůty k žalobě; není tedy nadále splněna podmínka osvědčení skutečností, které jsou rozhodující pro uložení povinnosti předběžným opatřením (tj. především osvědčení samotného nároku).

34. Skutečnost, že rozhodnutí soudu I. stupně, založené na závěru, že již před podáním této žaloby zaniklo žalobní oprávnění žalobkyně, dosud nenabylo právní moci, není významná z hlediska opodstatněnosti závěru soudu I. stupně, že na základě provedeného dokazování či jiných skutečností je nutno přehodnotit původní závěr o splnění předpokladů pro nařízení předběžného opatření.
35. Vzhledem k tomu, že z uvedených důvodů soud I. stupně posoudil podmínky pro zrušení předběžného opatření podle § 77 odst. 2 o. s. ř., věty první, správně, odvolací soud napadené usnesení podle § 219 o. s. ř. potvrdil.
36. **K výroku o nákladech odvolacího řízení:** O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1, § 145, § 142 odst. 1 o. s. ř.; plně úspěšný žalovaný má proti žalobkyni právo na náhradu nákladů řízení, které mu v této fázi řízení vznikly ve formě nákladů na právní zastoupení. Celková částka 5 626,50 Kč je součet a/ odměny za úkony právní služby ve výši 1 500 Kč (§ 9 odst. 1 AT), a za každý ze 2 úkonů podle § 11 odst. 1 písm. g), písm. k) AT (vyjádření k odvolání proti rozsudku, účast při jednání odvolacího soudu dne 23. 10. 2024), tj. 3 000 Kč, b/ odměny za 1 úkon právní služby podle § 11 odst. 2 písm. c) AT ve výši 750 Kč (vyjádření k odvolání proti usnesení o zrušení předběžného opatření), c/ náhrady hotových výdajů v paušální výši 300 Kč za 1 úkon právní služby (§ 13 odst. 4 AT), tedy náhrada hotových výdajů za 3 úkony ve výši 900 Kč, a náhrada za daň z přidané hodnoty v sazbě 21 % ze základu 4 650 Kč, tj. 976,50 Kč.

Poučení:

Proti výroku I. tohoto rozhodnutí je dovolání přípustné, jestliže na základě dovolání podaného do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, který rozhodoval v prvním stupni, dospěje dovolací soud k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237, § 239 a § 240 odst. 1 o.s.ř.). Proti výroku II. není dovolání přípustné.

Praha 23. října 2024

JUDr. Marcela Kučerová v. r.
předsedkyně senátu